

▲ Hella van der Zanden en Aad Lelieveld in hun bedrijf Wax Art Studio, dat kerkkaarsen fabriceert. © Sander Vermeer / DCI Media

PREMIUM

Van paaskaars tot devotielichtjes; hier is ouderwets handwerk sleutel tot succes

Achter een bescheiden gevel op het Rooise bedrijventerrein De Kampen schuilt Wax Art Studio. De handgemaakte kaarsendecoraties van het familiebedrijf worden wereldwijd aan kerken, kathedralen en bijzondere ceremonies geleverd.

In het ruim 450 vierkante meter grote atelier hangt een magische geur van was. Hier worden met de hand kleurrijke 3D-wasreliëfs gegoten en aangebracht op paaskaarsen, doopkaarsen, trouwkaarsen en herdenkingskaarsen.

„Alles in ons bedrijf is emotie”, vertelt eigenaresse Hella van der Zanden meteen bij binnenkomst honderduit. „Onze bewerkte kaarsen spelen vaak een centrale rol tijdens belangrijke momenten in een mensenleven en staan synoniem voor beleving en gevoel. Omdat we betrokken zijn, weten we wat er in families leeft en kunnen daar naar handelen. Dat kun je niet kopen via bol.com, Amazon en hoe ze allemaal heten.”

Ze loopt tijdens een rondleiding naar een grote stelling van ruim vijf meter lengte en twee meter in de hoogte. „Mijn schatkamer”, zegt ze met trots. „Hier liggen alle mallen opgeslagen vanaf het moment dat we begonnen. Genummerd en op volgorde, zodat we ze bij een nieuwe productie snel kunnen terugvinden. Ieder jaar wordt alles opnieuw als intellectuele eigendom gedeponeerd, wat auteursrechtelijke bescherming biedt voor ongeoorloofd gebruik door anderen.”

Haar dochter Yocha is even verderop druk met het gieten van was in een mal. Reliëfs worden in verschillende kleuren gegoten en vervolgens met de hand samengesteld. Die technieken zijn in verloop van tijd verfijnd. Het resultaat is zichtbaar in kerken door heel Nederland, maar ook in België, Spanje, Italië, het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten en Australië.

De afgelopen drie jaar gingen drie familiebedrijven in Nederland failliet die in dezelfde branche zaten. Als enige is het Rooise bedrijf overgebleven. „Vakmanschap is ons visitekaartje. We doen geen gekke dingen en blijven met natuurproducten werken.”

Staatsbegrafenis op televisie

De producten van haar bedrijf bleven niet onopgemerkt. Het is 19 september 2022 als ze samen met haar man en mede-eigenaar Aad Lelieveld (vanaf 1999 in het bedrijf) de staatsbegrafenis van Queen Elisabeth op televisie zien. Gezamenlijk veren ze op wanneer onze koninklijke familie in beeld komt. „Naast de kist waar Beatrix zat, stond een paaskaars met ons reliëf van was”, lacht Lelieveld (63). „Dan gaat er op dat moment toch wel iets door je heen.”

Een half jaar later bij de kroning van Prins Charles hetzelfde beeld. Lelieveld: „Op zich niet gek want we leveren zo ongeveer aan alle Angelikaanse kerken in Groot-Brittannië. Het blijft toch een vreemde gewaarwording wanneer er ineens beelden worden vertoond van iets waar je bij ieder product probeert je ziel en zaligheid in te steken.”

Start

Voor zijn echtgenote begon het in 1985 toen ze bij vader Harry in de zaak stapte. Die was tijdens de Tweede Wereldoorlog gestart met het handmatig vervaardigen van opdrukken van was. „In Schijndel ben ik tussen de kaarsen geboren. Ontwerpen en boetseren is zodoende met de paplepel ingegeven. Zo rolde ik vanzelf in het bedrijf.”

Haar leven kreeg een onverwachte wending toen pa in 1989 na een ziekbed van een jaar veel te jong overleed. Opeens moest ze op eigen benen verder. „Totaal onverwachts en niemand die meer meekeek. Het was een rare gewaarwording.”

Bisschop De Korte was ervan onder de indruk dat alles met de hand wordt gemaakt

Aad Lelieveld, Wax Art Studio

Ondertussen verlaten jaarlijks duizenden handgemaakte versieringen het atelier. Alleen al voor Pasen werden dit jaar meer dan 15.000 paasversieringen geproduceerd. Het afzetgebied beslaat in Nederland bijna 1000 kerken vanuit allerlei geloven.

Ook het Vaticaan mag tot de klantenkring worden gerekend. Parochies, gemeenten en bisdommen zijn trouwe afnemers, maar ook particulieren komen vaak langs.

Paaskaars als topproduct

De paaskaars is bij Wax Art Studio het absolute topproduct. In september wordt al met de voorbereidingen begonnen. Paaskaarsen bevatten officieel minimaal twintig procent bijenwas. Daardoor branden ze gemiddeld dertig procent langer dan kaarsen van paraffine. „Vroeger werd er vooral gevraagd naar ornamenten van het Lam Gods, Visbrood en Phoenix. Nu zijn het veel meer thema's zoals vrede, hoop en liefde. Alles ingegeven door de situatie in de wereld.”

Met regelmaat komen kosters, pastoors en dominees aan de Alfred Nobelstraat artikelen ophalen. „We hebben heel veel waardevolle en diepgaande contacten in de kerk”, aldus Lelieveld die de planning, administratie en commerciële taken voor zijn rekening neemt. „Onlangs kwam bisschop De Korte van het bisdom Den Bosch op bezoek. Hij was ervan onder de indruk dat alles handwerk is. Wij hebben hem kort geleden een kaars met zijn eigen wapen cadeau gedaan. Die kaars werd in de Sint-Jan aangestoken tijdens de plechtige mis vanwege zijn 25-jarig jubileum als bisschop. Het was voor hem echt een verrassing.”

Dit is mijn levenswerk, zolang ik kan wil ik mensen met onze kaarsen blij maken en hoop geven

Hella van der Zanden, Wax Art Studio

Van der Zanden, verantwoordelijk voor het artistieke deel en de productie, merkt dat er een andere trend gaande is. „Vroeger werd iedereen gedoopt, daarna was het van ‘we dopen een kind omdat opa en oma het leuk vinden’, en vervolgens werd er niet meer gedoopt. De nieuwe generatie is zoekende. Er gaan steeds meer jongvolwassenen met hun vriendengroepen weer naar de kerk. Zeker na de corona is er een opleving. Dat merken we sterk.”

Naast de productie voor de gebedshuizen heeft het bedrijf voor de particuliere markt nog een aparte tak ([kaarsenboetiek.nl](https://www.kaarsenboetiek.nl)) voor speciale gelegenheden. „Naast de grote variatie aan kaarsen zijn we ook trendsetter in aanverwante artikelen als devotielichtjes, novenen, hosties, miswijn en wierook.”

Aan stoppen denkt de 63-jarige Van der Zanden voorlopig niet. „Ik moet er niet aan denken dat ik over vier jaar, als ik de pensioengerechtigde leeftijd bereik, dit niet meer mag doen. Dit is mijn levenswerk en zolang ik nog kan, wil ik mensen met onze kaarsen blij maken en hoop geven.”